

Harmonizovani indeks potrošačkih cijena (HICP) Februar 2015. godine

Mjesečna inflacija u februaru 0,3%

Mjesečna inflacija u februaru mjerena harmonizovanim indeksom potrošačkih cijena iznosila je 0,3%. Najveći uticaj na mjesečnu stopu inflacije imali su rast cijena: povrća; goriva i maziva; voća; električnih aparata za ličnu njegu i ostalih proizvoda i aparata za ličnu njegu; mlijeka, sira i jaja.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni rast cijena zabilježen je u grupama: Hrana i bezalkoholna pića (0,8%); Prevoz (0,7%); Ostali proizvodi i usluge (0,7%), dok je pad cijena zabilježen u grupama: Odjeća i obuća (-0,3%), Hoteli i restorani (-0,2%). Cijene u grupama: Alkoholna pića i duvan; Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva; Pokuštvo i rutinsko održavanje stana; Zdravlje; Komunikacije; Rekreacija i kultura; Obrazovanje su ostale na nivou cijena iz prethodnog mjeseca.

Godišnja inflacija u Evropskoj uniji u februaru 2015. godine iznosila je -0,2%, dok je u Euro području u istom mjesecu iznosila -0,3%. U Crnoj Gori u februaru 2015. godine potrošačke cijene, mjerene HICP-om, u poređenju sa istim mjesecom prethodne godine bile su u prosjeku niže za 0,1%.

Pozitivne godišnje stope inflacije u februaru zabilježene su u grupama: Odjeća i obuća (3,7%); Zdravlje (2,9%); Hrana i bezalkoholna pića (2,3%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (1,6%); Rekreacija i kultura (1,2%); Alkoholna pića i duvan (1,1%); Komunikacije (0,1%), dok su negativne godišnje stope zabilježene u grupama: Prevoz (-8,3%); Pokuštvo i rutinsko održavanje stana (-1,1%); Hoteli i restorani (-1,0%); Ostali proizvodi i usluge (-0,2%).

**Grafik 1. Harmonizovani indeks potrošačkih cijena (HICP),
godišnje stope inflacije**

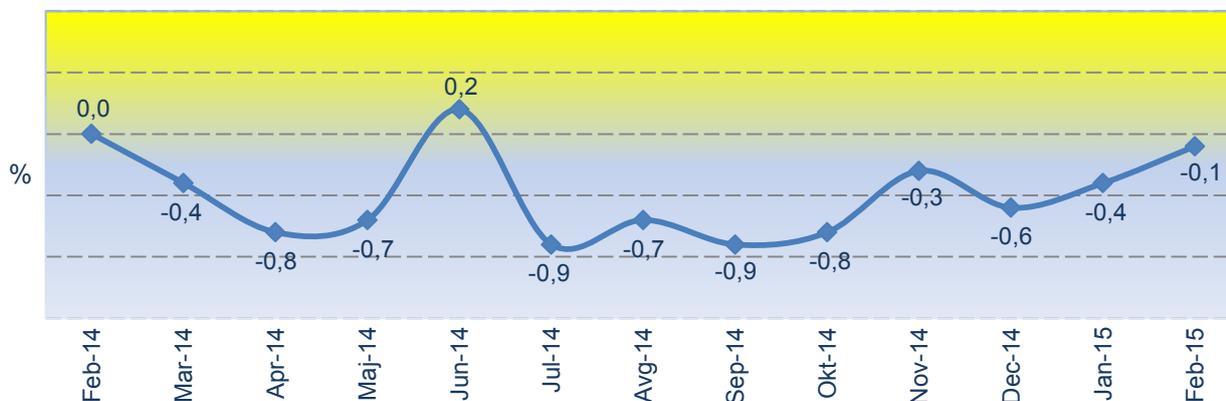
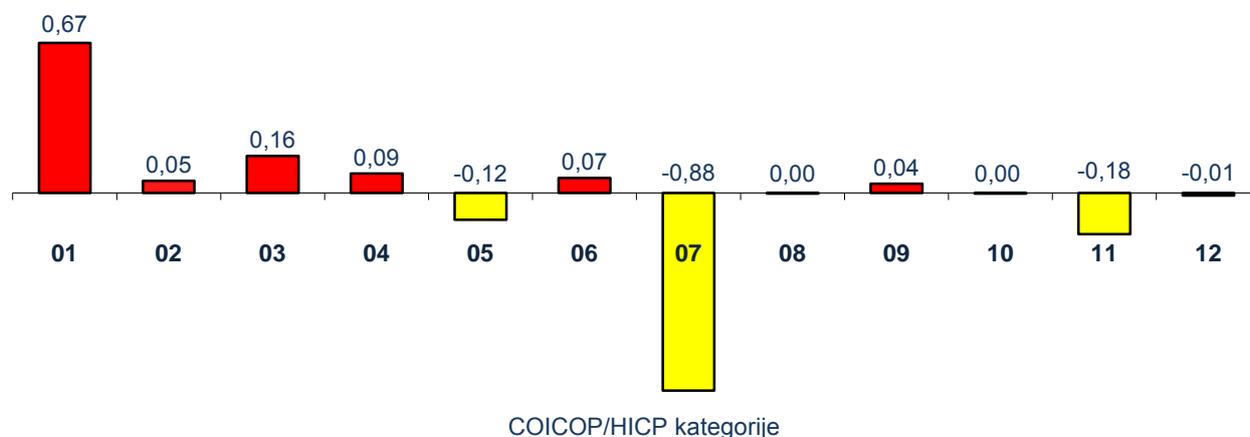

Tabela 1. Stope inflacije mjerene harmonizovanim indeksom potrošačkih cijena, u %

	Naziv	Ponderi ‰	Feb 2015 Ø 2010	Feb 2015 Jan 2015	Feb 2015 Feb 2014	Feb 2015 Dec 2014
00	HICP - ukupno	1000,0	8,5	0,3	-0,1	0,1
01	Hrana i bezalkoholna pića	319,9	15,9	0,8	2,3	1,8
02	Alkoholna pića i duvan	61,7	37,4	0,0	1,1	0,0
03	Odjeća i obuća	46,8	3,8	-0,3	3,7	-3,1
04	Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	63,4	14,0	0,0	1,6	0,0
05	Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	90,3	-3,6	0,0	-1,1	0,0
06	Zdravlje	24,4	19,9	0,0	2,9	0,3
07	Prevoz	104,2	-1,3	0,7	-8,3	-3,1
08	Komunikacije	49,9	1,4	0,0	0,1	0,0
09	Rekreacija i kultura	38,8	-2,4	0,0	1,2	0,0
10	Obrazovanje	14,1	-0,3	0,0	0,0	0,0
11	Hoteli i restorani	154,6	6,2	-0,2	-1,0	-0,2
12	Ostali proizvodi i usluge	31,9	1,9	0,7	-0,2	0,7
Specijalni agregati						
	Proizvodi	712,1	9,3	0,5	-0,1	0,2
	Usluge	287,9	5,4	-0,1	-0,3	-0,2
	HICP - isključujući hranu, alkoholna pića i duvan	646,3	3,3	0,1	-1,5	-0,7
	Energija	95,2	4,6	0,7	-9,0	-3,4
	Administrativna inflacija ¹	63,4	19,7	0,0	5,8	0,0

Grafik 1. Uticaj pojedinačnih kategorija na godišnju stopu inflacije (u %), februar 2015.

¹ Inflacija koja mjeri kretanje administrativno formiranih cijena, tu spadaju cijene: hljeba, el.energije, snabdijevanja vodom, kanalizacije, odnošenja smeća, državnog vrtića i jaslica, obaveznog osiguranja vozila i vađenja administrativnih dokumenata poput izvoda iz knjige rođenih.

Tabela 2. Podgrupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, feb. 2015.

COICOP/ HICP	Naziv podgrupe	Ponderi ‰	Mjesečna inflacija %	Uticaj, u procentnim poenima
0117	Povrće	39,5	4,0	0,16
0722	Gorivo i mazivo	48,2	1,5	0,07
0116	Voće	18,2	3,2	0,06
1212/3	Električni aparati za ličnu njegu i ostali proizvodi i aparati za ličnu njegu	17,7	1,5	0,03
0114	Mlijeko, sir i jaja	66,8	0,1	0,01
1211	Frizerske, kozmetičke i druge lične usluge	9,0	-0,8	-0,01
1120	Usluge smještaja	49,8	-0,2	-0,01
0312	Odjeća	25,5	-0,5	-0,01
1111	Restorani, kafei, barovi i kiosci	104,8	-0,2	-0,02

Tabela 3. Podgrupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, feb. 2015.

COICOP/ HICP	Naziv podgrupe	Ponderi ‰	Godišnja inflacija %	Uticaj, u procentnim poenima
0117	Povrće	39,5	10,4	0,40
0111	Hljeb i žitarice	49,2	6,5	0,31
0321/2	Obuća, uključujući popravku i iznajmljivanje obuće	20,8	4,2	0,08
0312	Odjeća	25,5	3,4	0,08
0114	Mlijeko, sir i jaja	66,8	1,3	0,06
0411/2	Stvarne rente	6,5	9,9	0,06
0213	Pivo	15,0	4,0	0,06
0611	Farmaceutski proizvodi	15,5	3,2	0,04
0951	Knjige	4,0	9,8	0,04
0451	Električna energija	36,6	1,0	0,03
0116	Voće	18,2	1,8	0,03
0220	Duvan	35,1	0,0	-0,01
1211	Frizerske, kozmetičke i druge lične usluge	9,0	-1,5	-0,02
0561	Proizvodi za rutinsko održavanje stana	36,6	-0,2	-0,02
0531/2	Veliki kućni aparati bilo električni ili ne i mali električni aparati	16,2	-1,3	-0,03
0562	Usluge plaćanja osoblja i kućne usluge	3,1	-8,6	-0,03
0520	Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	5,2	-5,9	-0,03
0122	Mineralna voda, bezalkoholna pića, voćni i povrćni sokovi	15,8	-2,4	-0,04
1111	Restorani, kafei, barovi i kiosci	104,8	-0,2	-0,05
0115	Ulja i masti	10,1	-10,0	-0,10
1120	Usluge smještaja	49,8	-2,7	-0,15
0722	Gorivo i mazivo	48,2	-17,2	-0,85

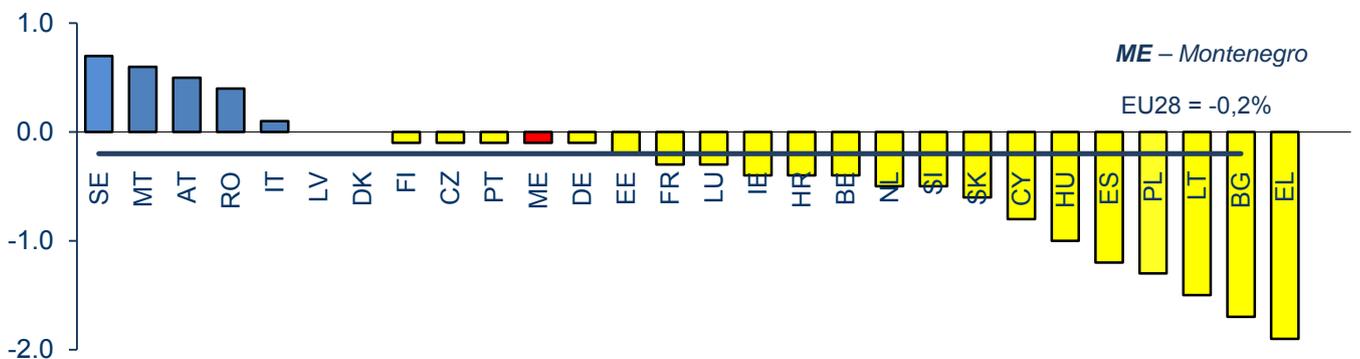
Tabela 4. Stope inflacije u zemljama EU mjerene HICP-om, u %

	<u>Feb-14</u> Feb-13	<u>Sep-14</u> Sep-13	<u>Okt-14</u> Okt-13	<u>Nov-14</u> Nov-13	<u>Dec-14</u> Dec-13	<u>Jan-15</u> Jan-14	<u>Feb-15</u> Feb-14	<u>Feb-15</u> Jan-15
Euro područje	0,7	0,3	0,4	0,3	-0,2	-0,6	-0,3p	0,6p
Evropska unija	0,8	0,4	0,5	0,3	-0,1	-0,5	-0,2p	0,6p
Belgija (BE)	1,0	0,2	0,3	0,1	-0,4	-0,6	-0,4	2,4
Bugarska (BG)	-2,1	-1,4	-1,5	-1,9	-2,0	-2,4	-1,7	0,1
Republika Češka (CZ)	0,3	0,8	0,7	0,6	0,1	-0,1	-0,1	0,1
Danska (DK)	0,3	0,3	0,3	0,2	0,1	-0,3	0,0	0,9
Njemačka (DE)	1,0	0,8	0,7	0,5	0,1	-0,5	-0,1	1,0
Estonija (EE)	1,1	0,2	0,5	0,0	0,1	-0,5	-0,2	0,5
Irska (IE)	0,1	0,5	0,4	0,2	-0,3	-0,4	-0,4	0,6
Grčka (EL)	-0,9	-1,1	-1,8	-1,2	-2,5	-2,8	-1,9	-0,2
Španija (ES)	0,1	-0,3	-0,2	-0,5	-1,1	-1,5	-1,2	0,1
Francuska (FR)	1,1	0,4	0,5	0,4	0,1	-0,4	-0,3	0,7
Hrvatska (HR)	-0,2	0,2	0,5	0,3	-0,1	-0,6	-0,4	0,1
Italija (IT)	0,4	-0,1	0,2	0,3	-0,1	-0,5	0,1	0,3
Kipar (CY)	-1,3	0,0	0,3	0,0	-1,0	-0,7	-0,8	0,5
Letonija (LV)	0,5	1,2	0,7	0,9	0,3	-0,3	0,0	0,4
Litvanija (LT)	0,3	0,0	0,3	0,4	-0,1	-1,4	-1,5	-0,1
Luksemburg (LU)	0,8	0,3	0,4	0,2	-0,9	-1,1	-0,3	2,0
Mađarska (HU)	0,3	-0,5	-0,3	0,1	-0,8	-1,4	-1,0	0,5
Malta (MT)	1,6	0,6	0,7	0,6	0,4	0,8	0,6	0,5
Holandija (NL)	0,4	0,2	0,4	0,3	-0,1	-0,7	-0,5	0,8
Austrija (AT)	1,5	1,4	1,4	1,5	0,8	0,5	0,5p	0,3p
Poljska (PL)	0,7	-0,2	-0,3	-0,3	-0,6	-1,0	-1,3	-0,1
Portugalija (PT)	-0,1	0,0	0,1	0,1	-0,3	-0,4	-0,1	0,0
Rumunija (RO)	1,3	1,8	1,8	1,5	1,0	0,5	0,4	0,4
Slovenija (SI)	0,2	-0,1	0,1	0,1	-0,1	-0,7	-0,5	0,2
Slovačka (SK)	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,5	-0,6	-0,2
Finska (FI)	1,6	1,5	1,2	1,1	0,6	-0,1	-0,1	0,3
Švedska (SE)	0,1	0,0	0,3	0,3	0,3	0,4	0,7	0,8
Velika Britanija (UK)	1,7	1,2	1,3	1,0	0,5	0,3

Izvor: EUROSTAT

p = privremen podatak; * = revidiran podatak; ... = podatak nije dostupan

Grafik 3. Godišnje stope inflacije mjerene HICP-om, u %, februar 2015.

Godišnja inflacija u Evropskoj uniji u februaru 2015.godine iznosila je -0,2%, dok je u Euro području u istom mjesecu iznosila -0,3%.

Harmonizovani indeks potrošačkih cijena (HICP) je osnova za komparativna mjerenja inflacije u Evropskoj uniji i procjenu stabilnosti monetarne vrijednosti u eurozoni. Za razliku od Indeksa potrošačkih cijena (CPI) koristi drugačiji metodološki koncept koji se primjenjuje od strane svih članica EU.

Feb 2015 mjesec tekuće godine
Ø 2010 prosjek bazne godine

Ova stopa pokazuje promjenu prosječnih cijena u tekućem mjesecu, u odnosu na prosječne cijene u baznoj godini.

Feb 2015 tekući mjesec
Jan 2015 prethodni mjesec

Mjesečna stopa inflacije (tekući mjesec u odnosu na prethodni mjesec) mjeri promjenu prosječnih cijena tekućeg mjeseca u odnosu na prosječne cijene prethodnog mjeseca. Mjesečna stopa inflacije može biti pod uticajem sezonskih efekata.

Feb 2015 mjesec tekuće godine
Feb 2014 isti mjesec prethodne godine

Godišnja stopa inflacije (mjesec tekuće godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine) mjeri promjenu prosječnih cijena u tekućem mjesecu u odnosu na prosječne cijene u istom mjesecu prethodne godine. U prisustvu stabilnog sezonskog modela, sezonski efekti nemaju uticaj na godišnju stopu inflacije .

Feb 2015 mjesec tekuće godine
Dec 2014 decembar prethodne godine

Ova stopa pokazuje promjenu prosječnih cijena u tekućem mjesecu u odnosu na prosječne cijene u decembru prethodne godine.

Uticaj pojedinih podgrupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data podgrupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date podgrupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0.5 procentnih poena ($10 \cdot 5\% = 0.5$ p.p. - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene lijekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0.06 procentnih poena ($12 \cdot 0.5\% = 0.06$ p.p. - pošto je učešće lijekova u ukupnim troškovima 0.5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Mjesečna HICP saopštenja koja objavljuje Eurostat mogu se naći na website adresi:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/publications/news_releases

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremo:

Miroslav PEJOVIĆ

Tel. +382-20-230 805

e-mail: contact@monstat.org